

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในยุคแห่งโลกาภิวัตน์ (Globalization) สังคมมนุษย์มีการเปลี่ยนแปลงไปมาก ผู้คนส่วนมากมีการเปลี่ยนแปลงแนวคิด และวิถีการดำเนินชีวิตอย่างมาก เป็นยุคที่เต็มไปด้วยการแข่งขันแก่งแย่งชิงดีชิงเด่น และมีวิทยาการต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย มีสิ่งที่ทำให้ดีขึ้น และบางส่วนก็ส่งผลให้สังคมขาดสันติสุข ส่งผลกระทบต่อโดยตรง และทางอ้อมต่อการดำรงชีวิตของผู้คนทั่วไป เพื่อความอยู่รอดของนานาประเทศ มีอัตราสูงขึ้นทุกขณะความสำเร็จของการพัฒนาประเทศ มิได้ขึ้นอยู่กับระบบ หรือทรัพยากรต่อไปแต่ขึ้นอยู่กับศักยภาพ และคุณภาพของคนเป็นสำคัญ การพัฒนาการศึกษา จึงเป็นเรื่องสำคัญ อันดับแรก ตั้งกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้กำหนดหลักการระเบียบการ และมาตรการต่าง ๆ เกี่ยวกับการศึกษา เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สร้างให้คนกลายเป็นพลเมืองที่มีศีลธรรมมีความรู้ความสามารถมีวิชาชีพติดตัว และความชำนาญงาน เพื่อปกป้องคุ้มครองทรัพยากร และมีแนวคิดอย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำไปพัฒนาประเทศ ทำให้ประเทศชาติ และประชาชนพ้นออกจากประเทศด้อยพัฒนาทำให้ประชาชนพ้นจากความลำบากยากจน ทำให้เศรษฐกิจสังคมมีการขยายตัว และความอุดมมั่งคั่งยั่งยืน จากเป้าหมายจุดประสงค์นี้เองที่ทำให้มีการกำหนดลักษณะการศึกษาของลาวที่ต้องปฏิบัติ ตามหลักการพื้นฐานดังนี้ 1) การศึกษาต้องดำเนินไปตามทิศทางสังคมนิยมมีลักษณะชาติ ลักษณะมหาชน ลักษณะวิทยาศาสตร์ และลักษณะที่ทันสมัย 2) การศึกษาสามัญต้องสัมพันธ์กับอาชีพศึกษา 3) การศึกษาอยู่ในโรงเรียนต้องดำเนินการเคียงคู่กับการศึกษาอบรมของครอบครัวและสังคม 4) การศึกษาต้องสัมพันธ์กันระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติการศึกษาต้องสัมพันธ์กับการออกแรงงาน 5) การศึกษาต้องสนองต่อความต้องการของการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมในแต่ละระยะ 6) การศึกษาแห่งชาติต้องสอดคล้องกับการศึกษาในภาคพื้น และสากล 7) ตามยุทธศาสตร์การศึกษา 20 ปี พ.ศ.2544-2563

(สถาบันค้นคว้าวิทยาศาสตร์การศึกษาลาว, 2537, หน้า 18)

แผนพัฒนาการศึกษา 5 ปี ครั้งที่ 5 พ.ศ.2544-2548 ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กล่าวว่า สิ่งที่ต้องทำให้การศึกษาเป็นงานหลักของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ กลายเป็นหน้าที่ของประชาชนทั้งปวง คือ ต้องทำให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา ดังนั้น การจัดการศึกษาจะต้องมีการปฏิรูปเปลี่ยนโฉมหน้าใหม่ ไปสู่การจัดการการศึกษา มีการอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม และมีคุณภาพ โดยมุ่งเน้นความสำคัญทางด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณสมบัติกระบวนการเรียนรู้ และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองที่พึงปฏิบัติในสังคม เพื่อพัฒนาให้มีความสมดุลโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด ซึ่งการจัดการกระบวนการเรียนการสอนของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จึงต้องยึดตามยุทธศาสตร์การศึกษา 20 ปี พ.ศ.2544-2563 โดยเน้นให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ และเข้าใจตามธรรมชาติ และอย่างมีอิสระ นอกจากนี้ยังต้องเป็นตามข้อตกลงของรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการของลาว ว่าด้วย การตั้งระบบศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษาของลาว ที่กล่าวไว้ว่า “ส่งเสริมครู และอาจารย์ให้มีการพัฒนาวิธีสอนของตนเอง ให้เป็นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” เพราะเชื่อมั่นว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง และคงทนนั้นก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยอยู่ภายใต้การชี้แนะของครู เพื่อให้ครูของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นครูที่มีสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถ ดังนั้น สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จึงจัดตั้งหน่วยงานพัฒนาครูขึ้น โดยตั้งวิทยาลัยครูเป็นสถาบันหลักในการพัฒนาครู วิทยาลัยครูมีหน้าที่ผลิตครู และบำรุงครูตามการมอบหมายของกรมสร้างครู กระทรวงศึกษาธิการ ตามความต้องการครูของสังคม โดยดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่ของกรมสร้างครู กระทรวงศึกษาธิการ ที่มุ่งเน้นสร้างครูให้มีคุณภาพด้วยระบบการเรียนการสอน ได้มีการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับนักศึกษา ให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติของตนเอง เกิดพัฒนาการทั้งด้านร่างกายสติปัญญา อารมณ์ และสังคม (สถาบันค้นคว้าวิทยาศาสตร์การศึกษาลาว, 2537, หน้า 17)

สมรรถนะถือเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานของผู้บริหารในการบริหารจัดการทำให้ภารกิจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาดำเนินไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จตามจุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ตามข้อตกลงของรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการ และกีฬา ว่าด้วย คุณสมบัติและจรรยาบรรณของข้าราชการครู ฉบับเลขที่ 1728/ ศศก.สค นครหลวงเวียงจันทน์ วันที่ 06 เมษายน พ.ศ. 2558 ในมาตรา 4-8

ระบุว่า ในมาตรา 4 คุณสมบัติการเมือง 1) มีความยึดมั่นอุดมการณ์ทางการเมือง ปฏิบัติตามแนวทางนโยบายของพรรค และรัฐอย่างถูกต้อง และมีแนวคิดอย่างสร้างสรรค์ ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายบ้านเมืองอย่างเข้มงวด ตั้งหน้าผัดผนตัวเองทางด้านทฤษฎีการเมือง เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่การจัดการเรียนการสอนให้มีผลสำเร็จ 2) มีสติ และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ยึดมั่นเพื่อผลประโยชน์ต่อส่วนรวม 3) เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตามพันธะของพลเมือง กระตือรือร้นในการเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานทางด้านการเมือง และสังคม มาตรา 5 คุณสมบัติด้านอาชีพ 1) รักอาชีพ, รักเกียรติศักดิ์ศรี และจรรยาบรรณของครู มีความสามัคคีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ต่อเพื่อนร่วมอาชีพ มีน้ำใจมนุษยธรรม มีมารยาทที่ดีต่อผู้เรียน และเพื่อนร่วมงาน มีความพร้อมช่วยเหลือรับใช้ปกป้องสิทธิ และผลประโยชน์อันชอบธรรมของผู้เรียน เพื่อนร่วมงาน และสังคม 2) มีความรู้ ชยัน กระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ ปฏิบัติกับระเบียบการ ขององค์การจัดตั้ง- แขนงการ และสถานศึกษา 3) ให้การศึกษา และศิษย์สอนอย่างเสมอภาค ประเมินดีราคาอย่างถูกต้อง เป็นธรรมต่อความสามารถของผู้เรียน 4) มีความซื่อสัตย์บริสุทธิ์ประหยัด เที่ยงธรรม ด้านความโลภ ฉ้อราษฎร์บังหลวง ด้านการอวดอ้างว่าตนเองมีผลงาน มุ่งหาจุดอ่อนของตนเอง และเพื่อนร่วมงานเพื่อนำมาปรับปรุงให้ดีขึ้น 5) เอาใจใส่ศึกษาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเอง ยกกระดับตัวเองด้านวิชาการ ยกกระดับตัวเองด้านภาษาต่างประเทศ ด้านข้อมูลข่าวสาร และเทคโนโลยี เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามการมอบหมาย ให้มีผลสำเร็จสูง และให้สามารถตอบสนองได้ตามความต้องการ ของการพัฒนาการศึกษาของชาติ มาตรา 6 แบบแผนและการดำรงชีวิต 1) ดำรงชีวิตอย่างมีอุดมการณ์มีจุดประสงค์เป้าหมาย มีความมานะอดทน ผ่านความยุ่งยาก มีมานะ อดทน และมีจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ 2) มีแบบแผนดำรงชีวิตแบบ “มหาชน” เหมาะสมกับลักษณะของชนเผ่า และความก้าว หน้าของสังคม รู้จักผลักดันส่งเสริมวิธีการดำรงชีวิต แบบเจริญก้าวหน้า รู้ดำเนินคดี การดำรงชีวิตแบบล้ำหลัง คับแคบ 3) มีแบบแผนทำงานที่รวดเร็ว กระตือรือร้น มีลักษณะเป็นวิทยาศาสตร์ และมุ่งเน้นความเจริญรุ่งเรือง สุขภาพเรียบร้อย มีการถ่อมตนอยู่ในสังคมกับเพื่อนร่วมงาน และผู้เรียน แก้ไขหน้าที่การงานอย่างเป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะ มีน้ำใจบุคลิก และมีความละเอียดอ่อน 4) แต่งกายสุขภาพเรียบร้อย และเรียบง่าย เหมาะกับอาชีพ ไมโลดโผน จนเกินไป ไม่โอ้อวดต่อผู้เรียน 5) สามัคคีช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน พร้อมเพรียงกันในการสำเร็จหน้าที่ ด้าน และสกัดกั้นการกระทำที่ผิดต่อระเบียบกฎหมาย มีการประสานสัมพันธ์ พบปะกับประชาชนและผู้ปกครองอย่างเหมาะสม 6) สร้างครอบครัววัฒนธรรม มีความนับ

ถือช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน รู้ห่วงใยคนรอบข้าง และดำรงชีวิตมีวัฒนธรรมอันดีงามในที่
 สาธารณะ มาตรา 7 ปกป้องรักษาคุณสมบัติของครู 1) ไม่ฉวยใช้หน้าที่ตำแหน่งเพื่อการ
 กระทำผิดต่อระเบียบกฎหมาย ไม่สร้างความยุ่งยากให้แก่ผู้เรียน และประชาชน
 2) ไม่ลักขโมยโลภมาก หรือทุจริตในหน้าที่ที่รับมอบหมายเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง
 มากกว่าสาธารณรวม 3) ไม่มีที่ทำแข่งกระด้าง บีบบังคับผู้เรียนในทุกกรณี ทุกรูปแบบ ไม่ย่อ
 ท้อในหน้าที่การงานการสอนศิษย์ และการอบรมผู้เรียน และเพื่อนร่วมงาน 4) ไม่กระทำความผิด
 สิ่งที่ต้องถึงร่างกาย-จิตใจ และเกียรติศักดิ์ศรีของผู้เรียน ก็คือกับบุคคลอื่น 5) ไม่มี
 การสอนเพิ่มเกินเวลากำหนด 6) ไม่ครอบครอง และเสพสิ่งเสพติด ไม่ดื่มสิ่งมีเมาใน
 ขณะที่ทำหน้าที่ และในที่สาธารณะชน 7) ไม่สร้างกลุ่มก้อนพรรคพวกท้องถิ่นหรือ และการ
 กระทำอื่นที่ทำให้ แยกแยกความสามัคคี 8) ไม่ใช่สถานที่การศึกษาเพื่อดำเนินการโฆษณา
 ชวนเชื่อในรูปแบบต่าง ๆ ที่ผิดต่อแนวทางนโยบายของพรรค และรัฐ 9) ไม่เอาทรัพย์สินที่
 เป็นของส่วนรวมมาใช้เพื่อผลประโยชน์ส่วนบุคคล 10) ไม่ละทิ้งหน้าที่หลบหลีกมติดำสั่ง
 และเคลื่อนไหวไปในทางที่ไม่ดี มีผลสะท้อนทางลบต่อชื่อเสียงบทบาท และอิทธิพลของ
 สถานศึกษา 11) ไม่เชื่อถือ สิ่งมงายล้ำหลัง ไม่กระทำความผิดต่อเหตุของประเพณีอันดีงาม
 ของชาติ มาตรา 8 จรรยาบรรณของครูลาว จรรยาบรรณของครูลาวประกอบด้วย
 5 ลักษณะคือ ซื่อสัตย์บริสุทธิ์ รักอาชีพ รักผู้เรียนเป็นแบบอย่างที่ดี และพัฒนาตัวเอง
 (กระทรวงศึกษาธิการ และกีฬา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว, 2537, หน้า 19)

ในการบริหารงานของผู้บริหารสมรรถนะที่ใช้ จึงถือเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องใช้เป็น
 เครื่องมือในการบริหารจัดการ ทำให้ภารกิจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดำเนินไปสู่
 เป้าหมายแห่งความสำเร็จตามจุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจะต้องมีความ
 มุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง สถานศึกษา และบุคลากรในโรงเรียนโดยตั้งเป้าหมายในการ
 ทำงานไว้สูง และพยายามให้ความรู้ความสามารถยุทธศาสตร์เทคนิค หรือกระบวนการ
 บริหารจัดการจูงใจโน้มน้าวให้บุคคลทุกฝ่ายร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงาน เพื่อไปสู่เป้าหมาย
 ที่วางไว้โดยคำนึงถึงคุณภาพนักเรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนเกิดผล
 ในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปประธรรมบรรลุจุดหมายของการจัดการศึกษา ตามข้อตกลงขอ
 รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา ว่าด้วยคุณสมบัติ และจรรยาบรรณของครู ฉบับ
 เลขที่ 1728/ศศก.สค นครหลวงเวียงจันทน์ วันที่ 06 เมษายน ค.ศ. 2558 เพื่อพัฒนา
 ความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้
 การบริหารจัดการสถานศึกษา จึงมีผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยหลายระดับผู้บริหารสถานศึกษานับว่า

เป็นผู้ที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารงาน รู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด อาจกล่าวได้ว่า สถานที่ศึกษาที่มีคุณภาพนั้น ขึ้นอยู่กับสมรรถนะการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา(ก.ค.ศ) ได้มีการประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะ และเลื่อนวิทยฐานะต้องผ่านการประเมินอยู่ 3 ด้านคือ ด้านที่ 1 วินัยคุณธรรมจรรยาบรรณ และจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านที่ 2 คุณภาพการปฏิบัติงาน โดยพิจารณาจากสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ด้านที่ 3 ผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ ดังนั้น ผู้บริหารมีอาชีพต้องพัฒนาตนเองเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา(จีระ งามศิลป์ 2554, หน้า 4) 1 ใน 3 ด้านนั้น การประเมินผู้บริหารสถานศึกษา คือสมรรถนะ เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่ง ที่นำมาเป็นพื้นฐานจัดทำระบบหรือวางแผนทางการพัฒนาทรัพยากรขององค์กร ให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ และเป้าหมายในการดำเนินงานขององค์กร และนำมาใช้ในการบริหารทรัพยากรบุคคล เพื่อให้มีประสิทธิภาพสมรรถนะจึงมีความสำคัญต่อการบริหารทรัพยากรบุคคลขององค์กร กล่าวคือเป็นเครื่องมือช่วยในการแปลงวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย วัฒนธรรมองค์กร และยุทธศาสตร์ต่างๆ ขององค์กรนำมาสู่กระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคล เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถของบุคลากรในองค์กรอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย วัฒนธรรมขององค์กร และยุทธศาสตร์ขององค์กรเป็นมาตรฐานการแสดงผลพฤติกรรมที่ดีในการทำงานของบุคลากร

ผู้วิจัยพิจารณาว่า สมรรถนะที่กำหนดโดยรัฐบาล แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อให้การพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารโรงเรียนให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมบรรลุจุดหมายของการจัดการศึกษา ตามคำรัฐของรัฐบาลว่าด้วยมาตรฐานตำแหน่งบริหารของข้าราชการ แห่งสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว ฉบับเลขที่ 461/รบ นครหลวงเวียงจันทน์ วันที่ 09 ตุลาคม พ.ศ. 2555 เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งตรงกับเอกสารคู่มือกำหนดสมรรถนะของตำแหน่งงาน (Competency-Based Manual) สำนักงานป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับปรับปรุงแก้ไข ครั้งที่ 2) ส่วนบริหารทรัพยากรบุคคล (สำนักงานเลขาธิการกรม, 2557, หน้า 46) ข้อมูลที่ได้ในการศึกษาครั้งนี้ จะเป็นการสะท้อนให้ผู้บริหารได้ตระหนักถึงการพัฒนาตัวเอง ให้เป็นไปตามแนวทางพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงาน เพื่อให้มีสมรรถนะที่ดีในการบริหารโรงเรียน หรือผู้บริหาร

ระดับสูงขึ้น อาจนำเอาข้อมูลที่ได้มาพิจารณา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในระดับต่อไป โดยที่ผู้วิจัยจะเลือกเก็บ ข้อมูล และศึกษาเฉพาะด้านที่เป็นมุมมองความคิดเห็น และสมรรถนะการปฏิบัติงานของ ผู้บริหาร

ดังนั้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูปฏิบัติหน้าที่สอนภายใต้บังคับบัญชาของผู้บริหาร วิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีความสนใจที่จะศึกษา สมรรถนะการปฏิบัติงานของผู้บริหาร วิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว เพื่อจะได้ทราบถึงระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ใช้ในการบริหารวิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว และในแต่ละด้านเป็นอย่างไร

คำถามของการวิจัย

1. สมรรถนะการปฏิบัติงานของผู้บริหาร วิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว อยู่ในระดับใด
2. สมรรถนะการปฏิบัติงานของผู้บริหาร วิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง เพศ และประสบการณ์ในการทำงาน มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
3. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของผู้บริหาร วิทยาลัยครู สะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีเรื่องใดบ้าง อย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานของผู้บริหาร วิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะการปฏิบัติงานของผู้บริหาร วิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง เพศ และประสบการณ์ในการทำงาน
3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของผู้บริหาร วิทยาลัยครู สะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

สมมติฐานของการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

1. สมรรถนะการปฏิบัติงานของผู้บริหาร วิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อยู่ในระดับมาก
2. สมรรถนะการปฏิบัติงานของผู้บริหาร วิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง เพศ และประสบการณ์ในการทำงาน มีความแตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ก่อให้เกิดผลประโยชน์ดังนี้

1. ได้ทราบถึงสมรรถนะการปฏิบัติงานของผู้บริหาร วิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. ได้ขอเสนอแนะที่สามารถนำไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริม เสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานของผู้บริหาร วิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำการศึกษาสมรรถนะของผู้บริหาร และอาจารย์ วิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยอาศัยจากเอกสาร คู่มือกำหนดสมรรถนะของตำแหน่งงาน (Competency-Based Manual) สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับปรับปรุงแก้ไข ครั้งที่ 2) ส่วนบริหารทรัพยากรบุคคล (สำนักงานเลขาธิการกรม, 2557, หน้า 46) ประกอบด้วย 2 ด้าน

1. ด้านสมรรถนะหลัก ได้แก่ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) การบริการที่ดี 3) การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ 4) การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม และจริยธรรม 5) การทำงานเป็นทีม

2. ด้านสมรรถนะทางการบริหาร ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำ 2) วิสัยทัศน์
3) การวางกลยุทธ์ 4) ศักยภาพเพื่อนำการปรับเปลี่ยน 5) การควบคุมตนเอง และ 6) การ
สอนงาน และการมอบหมายงาน

2. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และอาจารย์ วิทยาลัยครู
สะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปี พ.ศ. 2561 จำนวน 216 คน
จำแนกเป็น ผู้บริหาร 96 คน อาจารย์ 120 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และอาจารย์
วิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปี พ.ศ. 2561 จำนวน
169 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร 77 คน อาจารย์ 92 คน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
โดยใช้ตารางเครซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)

3. ขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดเป็นตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม
ดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ

3.1.1 สถานภาพตรงตำแหน่ง ประกอบด้วย

3.1.1.1 ผู้บริหาร

3.1.1.2 อาจารย์

3.1.2 เพศ

3.1.2.1 เพศชาย

3.1.2.2 เพศหญิง

3.1.3 ประสบการณ์ในการทำงาน

3.1.3.1 น้อยกว่า 10 ปี

3.1.3.2 10 – 20 ปี

3.1.3.3 มากกว่า 20 ปี

3.2. ตัวแปรตามได้แก่

3.2.1 สมรรถนะหลัก ประกอบด้วย

3.2.1.1 การมุ่ง ผลสัมฤทธิ์

3.2.1.2 การบริการที่ดี

3.2.1.3 การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ

3.2.1.4 การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม และจริยธรรม

3.2.1.5 การทำงานเป็นทีม

3.2.2 สมรรถนะทางการบริหาร ประกอบด้วย

3.2.2.1 ภาวะผู้นำ

3.2.2.2 วิสัยทัศน์

3.2.2.3 การวางแผนกลยุทธ์

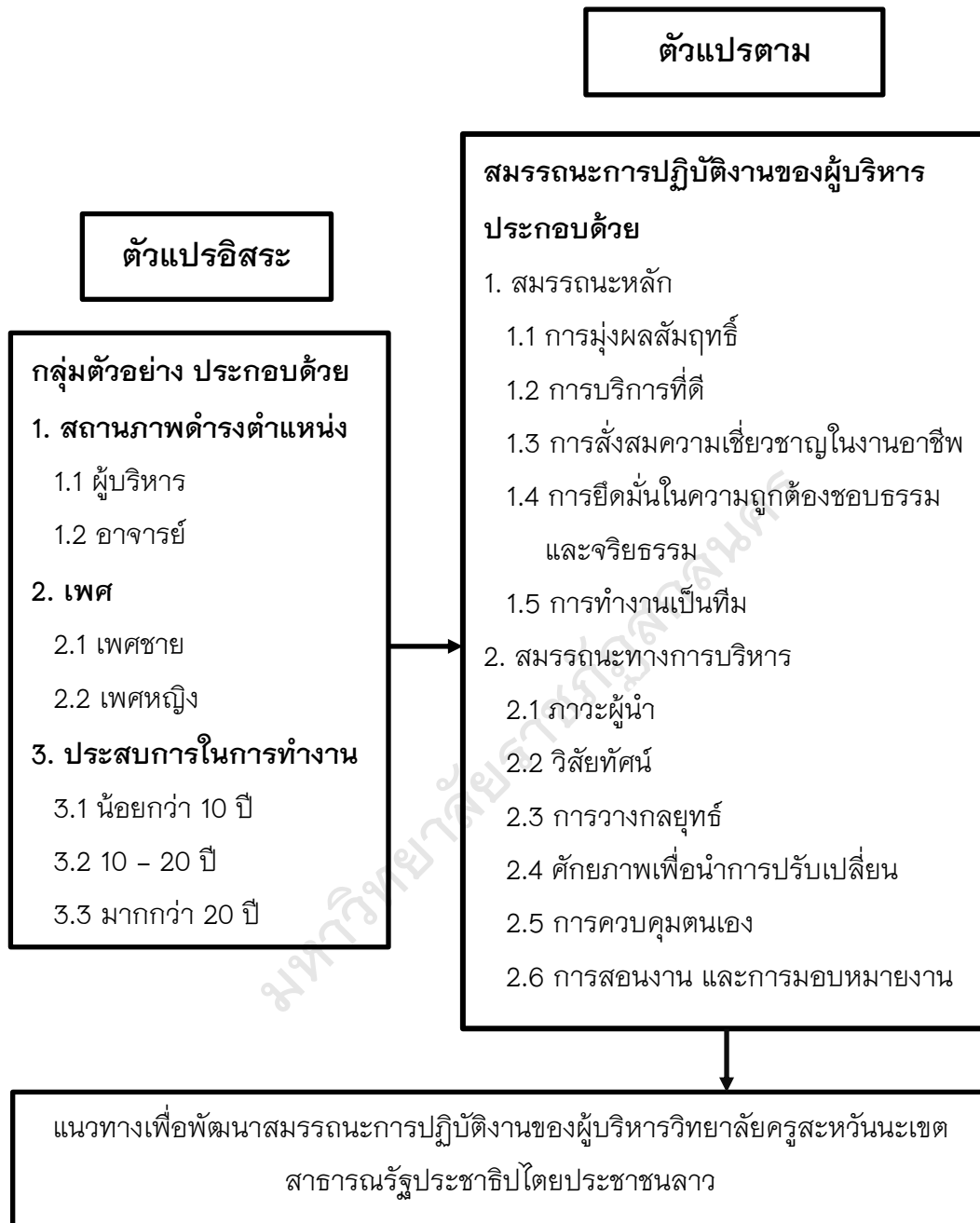
3.2.2.4 ศักยภาพเพื่อนำการปรับเปลี่ยน

3.2.2.5 การควบคุมตนเอง

3.2.2.6 การสอนงาน และการมอบหมายงาน

กรอบแนวความคิดของการวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สรุปเป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัย เรื่อง สมรรถนะการปฏิบัติงานของผู้บริหาร วิทยาลัยครูสระหว้านะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านสมรรถนะหลักของผู้บริหาร ด้านสมรรถนะทางการบริหาร ตามคู่มือกำหนดสมรรถนะของตำแหน่งงาน (Competency-Based Manual) สำนักงานป้องกัน และปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับปรับปรุงแก้ไขครั้งที่ 2) ส่วนบริหารทรัพยากรบุคคล (สำนักงานเลขาธิการกรม, 2557, หน้า 46) นำเสนอผังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. สมรรถนะของผู้บริหาร หมายถึง ชีตความสามารถของผู้บริหาร ในการใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะของตน ที่แสดงออกเป็นวิธีคิด และพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้ในการทำงานที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคล และมีการฝึกฝนตนเอง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความสำเร็จตามความสามารถ และมาตรฐาน หรือสูงกว่ามาตรฐานที่องค์กรได้กำหนดไว้ เพื่อที่จะดำเนินการกิจต่าง ๆ ที่ทางการศึกษาระบุไว้ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ และมากที่สุดตามกระบวนการบริหารที่เหมาะสม ให้พระราชกิจดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ สมรรถนะการปฏิบัติงานของผู้บริหารแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มดังนี้

1.1 สมรรถนะหลัก หมายถึง ที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมี หรือต้องทำ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ สมรรถนะหลักประกอบด้วย 5 สมรรถนะดังนี้

1.1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ หมายถึงความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบให้มีคุณภาพถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยมีการวางแผนงาน กำหนดเป้าหมายงานติดตามประเมินผลงานที่ปฏิบัติ และปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพ และผลงานอย่างต่อเนื่องให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้.

1.1.2 การบริการที่ดี หมายถึงความตั้งใจ และความเต็มใจในการให้บริการ และปรับปรุงแบบบริการให้มีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ ปรับปรุงระบบการบริการ ให้มีคุณภาพเพื่อตอบสนองกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ครู และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในการจัดการศึกษา

1.1.3 การส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ หมายถึง ความสนใจใฝ่รู้ในอันที่จะส่งเสริมความรู้ความสามารถของตน ด้วยการศึกษาค้นคว้า และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางวิชาการ และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้

1.1.4 การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม และจริยธรรม การยึดมั่นคือการดำรงตน และการประพฤติปฏิบัติตนในวิถีแห่งความดีงาม ความถูกต้อง ทั้งในกรอบของกฎหมาย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ เพื่อภาพลักษณ์ และศักดิ์ศรี ชื่อเสียง และเกียรติยศของความเป็นข้าราชการที่ดี

1.1.5 การทำงานเป็นทีม หมายถึง การให้ความร่วมมือช่วยเหลือ แสดงความคิดเห็น สนับสนุนเสริมแรง ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน มีการปรับตัวเข้ากับ ผู้อื่นหรือทีมงาน แสดงบทบาทการเป็นผู้นำ หรือผู้ตามอย่างเหมาะสมในการทำงานร่วมกับ ผู้อื่นเพื่อสร้าง และดำรงสานสัมพันธ์ของสมาชิกตลอดจนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อ การจัดการการศึกษาให้บรรลุสำเร็จผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

1.2 สมรรถนะทางการบริหาร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหาร สถานศึกษาที่มีตามหน้าที่รับผิดชอบ ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

1.2.1 ภาวะผู้นำ หมายถึง ภาวะผู้นำเป็นธรรมชาติอย่างหนึ่งของ มนุษย์ที่ทุกคนมีความปรารถนา ต้องการยอมรับ และเป็นผู้นำไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง เรื่อง ผู้นำ และภาวะผู้นำจึงเป็นที่น่าสนใจของมนุษย์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และเชื่อว่าจะเป็น เช่นนั้นตลอดไปในองค์การ หรือหน่วยงานต่าง ๆ ผู้นำเป็นบุคคล ที่มีความสำคัญที่สุด ต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวขององค์การ ผู้นำเป็นบุคคลที่มีอำนาจ อิทธิพลในการ บังคับบัญชา การมอบหมายงานในกำกับดูแลให้เป็นไปตามเป้าหมายขององค์การ ผู้นำเป็น ผู้ประสานความต้องการของบุคคล ความต้องการของงาน และความต้องการขององค์การ เข้าด้วยกัน

1.2.2 วิสัยทัศน์ หมายถึง การมองภาพอนาคตของผู้นำ และสมาชิก ในองค์การ และกำหนดจุดหมายปลายทางที่เชื่อมโยงกับภารกิจ ค่านิยม และความเชื่อเข้า ด้วยกัน แล้วมุ่งสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการจุดหมายปลายทางที่ต้องการ จุดหมาย ปลายทางดังกล่าวต้องชัดเจน ท้าทาย มีพลัง และมีความเป็นไปได้

1.2.3 การวางกลยุทธ์ หมายถึง กระบวนการในการตัดสินใจกำหนด วิธีการกระทำ และสิ่งที่ควรจะต้องปฏิบัติอย่างเป็นระบบเอาไว้เป็นการล่วงหน้า ซึ่งในการ ดำเนินงานต้องเริ่มด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญต่าง ๆ เพื่อนำมาประกอบกับการใช้ ดุลยพินิจเพื่อให้ได้คำตอบว่าองค์กรของเราต้องการที่จะเป็นอะไร โดยจะต้องทำอย่างไร เพื่อให้ได้อะไรในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง ที่กำหนดไว้ นั่นคือการทำให้บรรลุตาม วัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2.4 ศักยภาพเพื่อนำการปรับเปลี่ยน หมายถึง ศักยภาพในการเป็น ผู้นำเป็นความสามารถในการกำหนด และมียุทธศาสตร์ เพื่อใช้ศักยภาพของบุคลากร และส่งเสริมมาตรฐานทางจริยธรรมให้ตรงกับวิสัยทัศน์ขององค์กร ภารกิจ และเป้าหมาย ปัจจุบันสำคัญที่จะก่อให้เกิดศักยภาพในการเป็นผู้นำ

1.2.5 การควบคุมตนเอง (self-regulation) หมายถึง กระบวนการปรับตัว ที่มีการเฝ้าสังเกตตนเอง (self-monitoring) โดยอาศัยการประเมินข้อมูลจากการรับรู้ (perceptual appraisal) หรือใช้ข้อมูลป้อนกลับ (feedback) ในการกำหนดพฤติกรรมของตนเอง ทฤษฎีการควบคุมตนเองเชื่อว่า ความหมายของประสบการณ์หนึ่งสำหรับแต่ละบุคคลนั้นไม่เหมือนกัน บุคคลจะเป็นคนตัดสินว่า อะไรสำคัญที่สุดสำหรับตน จะดูแลตนเอง หรือจัดการกับเหตุการณ์ที่เผชิญนั้นอย่างไร และตนพอใจกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด

1.2.6 การสอนงาน และการมอบหมายงาน หมายถึง การช่วยเหลือ การให้คำแนะนำ การให้กำลังใจ และให้โอกาส ในการทำสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้นเป็นสิ่งที่พึงตระหนักกว่าการสอนงานเป็นวิธีที่จะช่วยให้ผู้ได้บังคับบัญชาประสบความสำเร็จในการทำงานอย่างเป็นอิสระ และมีประสิทธิภาพ การสอนงานจึงเป็นวิธีการหนึ่งในการบริหารที่ผู้บังคับบัญชามองว่ามีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อการนำไปใช้ในการบริหารงานจะได้เกิดประโยชน์ และมีประสิทธิภาพ

2. สถานภาพ หมายถึง สภาพปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถามในวิทยาลัยครู สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

2.1 ผู้บริหาร หมายถึง ผู้มีตำแหน่งงานในการบริหารจัดการ ในสังกัดวิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อย่างเช่น ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้าห้องการ รองหัวหน้าห้องการ หัวหน้าหน่วยงาน รองหัวหน้าหน่วยงาน อย่างนี้เป็นต้น ซึ่งเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถแก้ไขปัญหาได้ และเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน เป็นบุคคลนำหน้ากล้าคิดกล้าทำกล้าแสดงออก และมีความรับผิดชอบสูงต่อหน้าที่ของตน

2.2 อาจารย์ หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพเป็นอาจารย์ที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้แก่ พนักงานครูทั้งหมดที่อยู่ในวิทยาลัยครูแห่งนี้ ซึ่งมีหน้าที่แตกต่างกันตามแต่ละสายงานที่รับผิดชอบ

3. เพศ หมายถึง ลักษณะของมนุษย์ที่บ่งบอกถึงความเป็นเพศชาย และเพศหญิง

4. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง จำนวนปีในการทำงานของผู้บริหาร และอาจารย์ ที่วิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกเป็น 3 ช่วงปี ได้แก่

4.1 น้อยกว่า 10 ปี หมายถึง ระยะเวลาที่การได้รับบรรจุแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการในตำแหน่งผู้บริหาร/อาจารย์ ที่วิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ยังไม่ถึง 10 ปี

4.2 10 ปี – 20 ปี หมายถึง ระยะเวลาที่การได้รับบรรจุแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการในตำแหน่งผู้บริหาร/อาจารย์ ที่วิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้ระหว่าง 10 ปี – 20 ปี

4.3 มากกว่า 20 ปี หมายถึง ระยะเวลาที่การได้รับบรรจุแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการในตำแหน่งผู้บริหาร/อาจารย์ ที่วิทยาลัยครูสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตั้งแต่ 20 ปี 1 วันเป็นต้นไป

5. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การที่ผู้วิจัยนำสมรรถนะการปฏิบัติงานของผู้บริหารในแต่ละด้าน คือด้านสมรรถนะหลัก และ สมรรถนะทางการบริหารที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมมาพิจารณาประเด็นเพื่อหาทางพัฒนาสมรรถนะดังกล่าว แล้วนำแนวทางดังกล่าวไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญว่าเห็นด้วยกับแนวทางดังกล่าวหรือไม่ ถ้าไม่เห็นด้วยให้ผู้เชี่ยวชาญนำเสนอวิธีการที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าเหมาะสม แล้วผู้วิจัยนำมาเสนอในรูปแบบความเรียง